

Jos Verhoeven, directeur Start Foundation, over een van de ondernemers die hij aan startkapitaal hielp: "Bij een Verspillingsfabriek moeten mensen werken wiens talent nu verspild wordt."

Zes miljoen beschikbaar

Bedrijven als Ahrend, Hutten Catering en Greenfox die mensen met een handicap werk bieden, zijn achter elkaar in het nieuws. Bijna niemand weet dat Jos Verhoeven van de Start Foundation dit mede mogelijk maakte met zijn nieuwe financieringsinstrument 'Mission Related Investment'. Verhoeven heeft zes miljoen euro per jaar beschikbaar: "Ik ben op zoek naar meer MKB-bedrijven."

INVESTMENTS START FOUNDATION

✦ TEKST P+ PEOPLE PLANET PROFIT ✦ FOTOGRAFIE REZA HAREK

Rente op spaarrekeningen en rendement op aandelen. Met die opbrengsten doen goede doelenfondsen hun werk. Hoe meer vermogen, hoe groter de projecten die gefinancierd kunnen worden. Zo werkte Jos Verhoeven (1961) ook, tot voor kort. Zelfs met lage rente-opbrengsten wist hij het startkapitaal van de Start Foundation te verhogen van 100 miljoen naar 120 miljoen euro. Grappend: "We willen dat geld zo goed mogelijk wegzetten en aan ons doel besteden. Wij kregen ons werkkapitaal bij stukjes en beetjes binnen, maar kregen al wel rente over het toegezegde werkkapitaal. Heel bescheiden, toentertijd 5 procent. Daar kreeg ik nogal wat commentaar op. Andere fondsen hadden met hun aandelen een veel hoger rendement. Totdat hun aandelen in 2008 met de bankencrisis kelderden. Toen zaten wij ineens heel goed en veilig. Ik vind het niet slecht, 20 miljoen euro verdiend in 17 jaar. We hebben de crisis goed doorstaan. Maar daar gaat het ons natuurlijk niet om."

Het is een bijzonder fonds, waar Verhoeven 'sinds dag één' in 1998 leiding aan geeft. Doel is werk te verschaffen aan mensen die lastig een plek op de arbeidsmarkt kunnen vinden. Dat kan zijn vanwege een ziekte, een handicap, of hoge leeftijd. Verhoeven bleek een gelukkige hand te hebben in het vinden van initiatieven die een spannend verhaal in de krant opleveren. Zo stond hij met zijn financieringslening aan de wieg van bierbrouwerij De Prael in Amsterdam, gestart om mensen met een psychiatrisch verleden werk te bieden. Een ambachtelijk brouwerijtje dat startte met gekke bierlabels, vernoemd naar volkszangers zoals 'Tante Leen', 'Johnny', 'Willeke' en 'Willy'. Veel aandacht kreeg ook Restaurant Fifteen, vooral omdat de Britse topkok Jamie zelf even naar Nederland overkwam om daar het team van jonge Nederlandse schoolverlaters via de keuken werkdiscipline bij te brengen. Taxi Electric in Amsterdam, ook goed voor quotes, vanwege kritische tegengeluiden ten tijde van de Amsterdamse taxiorlog en de ongeregelde services door de particuliere Uber-taxi's. Taxi Electric schakelde vijftigplussers als chauffeur

in die vanwege die leeftijd geen reguliere baan meer konden vinden. Om die reden hielp Start Foundation deze eerste duurzame taxionder-neming aan startkapitaal. Toch bleef de Start Foundation in alle gevallen voor het grote publiek een onbekende partij op de achtergrond. Wie het eigen blad 'Baanbreker' niet las, zou van de betrokkenheid van de Start Foundation bij deze toppers op het gebied van de 'inclusieve economie' niets weten.

Verhoeven leerde veel, in al die jaren directeurschap. "Je hebt tien start-ups nodig om er één te zien overleven." Hij zag reeksen met gelijke voorstellen langskomen. Restaurants, bakkerijtjes, tassenmakers, fietsmakers... Zonder cynisch te worden beschrijft hij hoe bevlogen idealisten als sociaal ondernemer aan de slag willen. "Een enorme drive, maar rekenkundig moeite om de restaurant-rekening goed op te tellen. Of zo bevlogen dat ze meteen maar alle probleemgroepen in huis halen om werk te bieden: doofheid, autisme, schulden, ex-verslaafden. Voor je het weet ben je dan 24 uur per dag problemen aan het oplossen. Totdat de klant belt: waar blijven verdorie mijn enveloppen?" Met deze 'lessons learned' besloot hij zich nadrukkelijker op het reguliere bedrijfsleven te gaan richten, het midden- en kleinbedrijf vooral, maar toch ook ineens op een internationaal opererende onderneming. Alweer buitelen de namen van bedrijven die de krant halen over elkaar. Koninklijke Ahrend die de sociale werk-plaats Presikhaaf Schoolmeubelen overnam. Banen voor 160 mensen gered. Start Foundation financierde het machinepark bij de overname en kwam een werkgarantie voor de medewerkers van maar liefst tien jaar overeen. Cateraar Hutten die een Verspillingsfabriek begint door afgekeurde groenten te verwerken, en daarmee een bijdrage gaat leveren aan het voorkomen van voedselverspilling. "Vroeg Hutten aan me: help je me wel een beetje? Ik ken al jouw doelgroepen nog niet zo goed. Maar bij een Verspillingsfabriek moeten mensen werken wiens talent nu verspild wordt. Je moet me helpen ze te vinden." Renzo Deurloo van Greenfox die het vak van garnalenpelster

terughaal naar Nederland. In alle gevallen maakte Verhoeven de projecten financieel mogelijk. Ook de samen met MVO Nederland en AWWN opgerichte netwerkorganisatie 'De Normaalste Zaak' kwam uit zijn koker.

Met drie toppers binnen een half jaar lijkt het alsof de Start Foundation pas nu echt uit de startblokken springt. En in zekere zin is dat ook zo, nu Verhoeven sinds 2014 vernieuwende financieringsvormen aanbiedt. Met een werkkapitaal van 6 miljoen euro per jaar en leningen tot maximaal 1 miljoen euro biedt hij MKB-bedrijven Mission Related Investment (MRI) aan. Een deel van dat geld haalt hij weg van de reguliere spaarrekening van de Start Foundation. "We beleggen een deel van het bronkapitaal niet meer traditioneel, maar gebruiken het om MKB-bedrijven die sociaal ondernemen langdurig te financieren. Hier-voor ligt 15 miljoen euro op de plank vanaf de periode 2014 tot en met 2018. Van dat bedrag werd in 2014 850 duizend euro geïnvesteerd, onder andere in de herenmodeketen Only for Men. De nieuwe aanpak vroeg dat eerste jaar even meer tijd om op gang te komen." De eerste MRI-investeringen trokken ook de aandacht bij institutionele investeerders. Gericht investeren in werkgelegenheid is nieuw. Verhoeven: "De eersten stonden hier op de stoep om eens te informeren: hoe doe je dat? Kan ik mee partnersen? Zo creëer je nieuwe partnerships. In de Verspillingsfabriek is ook het Impact Fonds van de Rabobank aanwezig. Met het geld van beide is Hutten in staat in drie jaar minimaal dertig banen te scheppen voor mensen die nu aan de kant staan." Verhoeven blijft ook op andere manieren zoeken om met geld de missie van Start Foundation te realiseren. "We hebben recent het eerste bedrijf vooraf sociaal dividend gegeven. Ze betalen geen rente over de lening, maar deze wordt wel overeengekomen. Het equivalent wordt gebruikt om de kwetsbaarste medewerkers in huis te ondersteunen met opleidingen, trainingen, schulden enzovoorts. Verschil maken kun je op veel manieren." ■
jos@startfoundation.nl
www.startfoundation.nl